

LÆRERVEILEDNING

Fargelegg med tall

I denne aktiviteten skal elevene lete etter ulike fargeklatter i klasserommet. Oppgaven er å finne ut hvor mange det finnes av hver farge, og antallet de kommer frem til skal brukes til å fargelegge en tegning.

Kompetansemål:

- utforske tall, mengder og telling i lek, natur, billedkunst, musikk og barnelitteratur
- bruke tallsymboler, tallord, tegning og konkrete til å representere tall og mengder på ulike måter og oversette mellom representasjonene

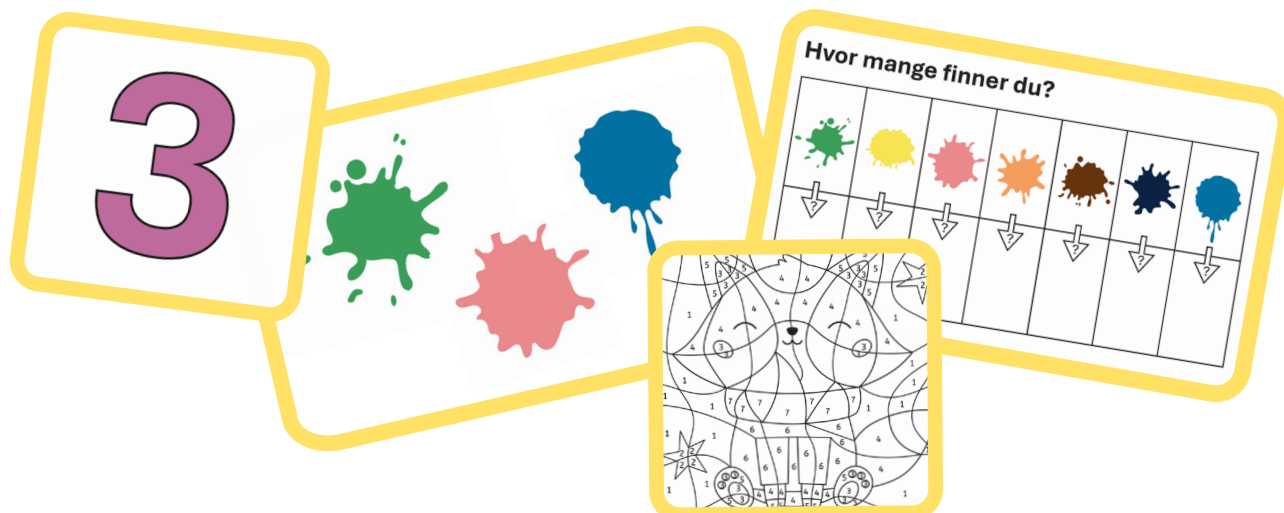
(Udir, LK20)

Læringsmål:

- elevene skal utvikle evne til å gjenkjenne mengder opp til 10
- øve på å telle og holde oversikt over antall
- koble konkrete mengder til riktige sifre

Hva trengs?

- Aktiviteten kan gjennomføres både ute og inne
- Beregnet tid: 45–60 minutter
- Utstyr: En terning, seks A3-ark med sifrene 1–6, fargeklatter plassert rundt i rommet, fargeskjema, fargeleggingsark med tallkoder og fargeblyanter eller tusjer
- Forberedelser: Gjem alle fargeklattene på kreative plasser i klasserommet

Du finner utskriftsklare filer for alt dette på kunnskapsfilm.

Hvordan gjennomføres aktiviteten?

Denne aktiviteten er tredelt. Den starter med en oppvarmingsdel, deretter leting etter fargeklatter og til slutt fargelegging. Du kan gjerne starte timen med å vise elevfilmen som hører til aktiviteten, slik at elevene får en innføring i hva de skal gjøre og får se andre elever gjennomføre aktiviteten.

Oppvarming: «Finn tallet»

Undervisningen starter med en aktiv oppvarmingslek der seks ark med sifrene 1–6 plasseres rundt i rommet. En elev får ansvar for å stå foran klassen og telle ned fra ti. Mens nedtellingen pågår, må de øvrige elevene finne et ark å stille seg ved. Dersom noen ikke rekker å velge plass før nedtellingen er ferdig, er de ute av runden.

Når nedtellingen er fullført, kaster eleven en terning. Antall øyne avgjør hvilket siffer som «slås ut», og alle elever som står ved dette tallet, går ut av leken. Etter hvert som antallet deltakere reduseres til seks eller færre, innføres en regel om at kun én elev kan stå ved hvert siffer. Leken fortsetter til én elev står igjen som vinner. Du kan gjerne kjøre leken et par ganger med ulike elever som er lederen.

Denne delen bidrar til at elevene øver på å raskt kjenne igjen sifre og kobling mellom tall, øyne på terningen og mengde, samtidig som den skaper engasjement og energi gjennom bevegelse.

Del 1: Finn riktig antall fargeklatter

Etter oppvarming kan dere begynne på hoveddelen av aktiviteten. Elevene får i oppgave å utforske mengder i klasserommet. Rundt i rommet er det plassert en god del fargeklatter og elevenes oppgave er å finne ut hvor mange det finnes av hver farge. I forkant av timen kan læreren være litt kreativ med hvor det legges ut fargeklatter. Bruk gjerne hele klasserommet, under bord og pulter, på vegger og i taket. Her kan du tilpasse etter elevgruppen.

Før elevene setter i gang med å finne riktig mengde, presenter læreren et skjema med ulike farger, men uten tilhørende tall. Elevene skal telle hvor mange fargeklatter de finnes av hver farge. De kan bruke ulike strategier for å holde oversikt over antallet, for eksempel telling på fingre eller tellestreker på ark.

Hvor mange finner du?

						
↓ ?	↓ ?	↓ ?	↓ ?	↓ ?	↓ ?	↓ ?

Det er hensiktsmessig å organisere elevene i små grupper med ansvar for bestemte farger, slik at de både samarbeider og kvalitetssikrer resultatene. Når elevene har kommet frem til et svar, samles klassen, og riktige tall føres inn i skjema på tavlen.

Hvor mange finner du? (FASIT)

						
↓ ?	↓ ?	↓ ?	↓ ?	↓ ?	↓ ?	↓ ?
1	2	3	4	5	6	7

Antallet fargeklatter elevene finner i klasserommet, er det som gir fasiten elevene skal tegne etter. Det er derfor viktig at antallet blir korrekt. Det skal være en grønn, to gule, tre rosa, fire oransje, fem brune, seks mørkeblå og syv lyseblå fargeklatter.

Del 2: Fargelegg medde tall

Så er det klart for den siste delen av aktiviteten: Å fargelegge etter tallene de har hentet inn. Elevene får ett ark hver de skal fargelegge. Det finnes to ulike ark å fargelegge med ulik grad av detaljer.

Denne delen av aktiviteten forsterker sammenhengen mellom mengde, siffer og symbolbruk. Den gir også elevene mulighet til å jobbe mer rolig og konsentrert.

Tilpasninger

Under er forslag til tilpasninger som kan gjøres i aktiviteten. Disse kan brukes både som støtte i planleggingen før aktiviteten og som hjelp til justeringer underveis i møte med elevenes arbeid.

- La flere være leder under oppvarming
- La elevene jobbe sammen i grupper i del 1 og 2.
- Hjelp gruppene til å finne en bra strategi for å ha kontroll på antallet
- La elevene få egne fargeskjema, sånn at de kan notere direkte på arket, for eksempel med tellestreker, hvor mange fargeklatter de finner.
- La noen av elevene gjemme fargeklattene i klasserommet
- Tilby to ulike fargeleggingsark med ulikt detaljnivå.

Aktiviteten kombinerer fysisk aktivitet, utforskende arbeid og tallforståelse. Elevene møter tall som konkrete mengder, som visuelle representasjoner og som sifre. Denne variasjonen er sentral for utviklingen av grunnleggende tallforståelse, fordi den hjelper elevene å se sammenhenger og gir flere innganger til læring.